

Jaarstukken 2023

Versie: Vastgesteld door Raad op 27 juni 2024

Stelpost onvoorzien

Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Per saldo houden we in de begroting rekening met € 2,- per inwoner. In de begroting was € 60.000 geraamd. In 2023 is dit budget ingezet ter dekking van de donaties voor de aardbevingen in Turkije, Syrië en Marokko.

Berekening weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen		
Weerstandsvermogen incidenteel	31-12-2022	31-12-2023
Algemene reserve, algemene dekkingsmiddelen	14.902	29.632
Risicoreserve	4.615	-
Reserve grondzaken	9.147	11.617
Verwacht resultaat	8.253	4.316
Totaal Weerstandsvermogen incidenteel	36.917	45.565
Weerstandsvermogen structureel	31-12-2022	31-12-2023
Onbenutte belastingcapaciteit	5.133	5.936
Stelpost onvoorzien	-	-
Totaal Weerstandsvermogen Structureel	5.133	5.936

Ratio weerstandsvermogen

Bij de ratio weerstandsvermogen worden de geïnventariseerde risico's afgezet tegen het aanwezige weerstandsvermogen. In onderstaande tabel de gewogen risico's.

Risicoprofiel rekening 2023				
Volgnr	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaal) risicobedrag	Kans-percentage	Gewogen risicobedrag
Incidentele risico's				
1.	Plantage de Sniep	980.000	30%	294.000
2.	Holland Park	960.000	30%	288.000
3.	Buitenlust	280.000	30%	84.000
4.	Schadevergoeding Volkstuinen ONA	20.000	70%	14.000
Totaal risicoprofiel Incidenteel		2.240.000		680.000
Structurele risico's				
5.	Herijking verdeling Gemeentefonds	2.900.000	90%	2.610.000
6.	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	600.000	50%	300.000
7.	Urentoerekening naar projecten en investeringen	415.000	10%	41.500
8.	Energieprijzen	400.000	70%	280.000
9.	Onderwijshuisvesting basisonderwijs	360.000	90%	324.000
Totaal risicoprofiel Structureel		4.675.000		3.555.500
Niet te kwantificeren risico's				
10.	Kosten Jeugdzorg			
11.	Fiscale wijzigingen			
12.	Prijsinflatie			
13.	Rente			

Berekening weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend voor de incidentele en structurele risico's. Aan de hand van de eerder genoemde waarderingstabel wordt bepaald hoe Diemen er voor staat.

Incidentele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
45.565	680	67

Structurele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
5.936	3.556	1,7

Conclusie

De ratio voor het incidentele weerstandsvermogen is 'Uitstekend'.

De algemene reserve is in 2023 verder toegenomen waardoor de weerstandscapaciteit is vergroot. Voor de lopende grondexploitatie waar verliezen verwacht worden is de 'Voorziening Verlies Grondzaken' aangevuld vanuit de Reserve grondzaken.

Het woningtekort is groot en de ambitie voor meer sociale woningen leveren in samenhang met de beperkte grond die aanwezig is, risico's op voor nieuwe grondexploitatie.

We leven in economisch onzekere tijden. De inflatie is hoog, de prijzen voor grondstoffen zijn enorm gestegen en ook de rente stijgt. Al deze ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op onze grondexploitatie. Voor het opvangen van negatieve resultaten zijn we verplicht een voorziening aan te leggen (Voorziening Verlies Grondzaken). Om de Voorziening Verlies Grondzaken op het gewenste niveau te houden verrekenen we met de Reserve Grondzaken. De reserve Grondzaken is goed gevuld, daarmee zijn we in staat negatieve ontwikkelingen op te vangen.

De ratio voor het structurele weerstandsvermogen is 'Ruim voldoende'.

De structurele risico's zijn dit jaar niet toegenomen maar de verwachte effecten komen wel dichterbij. Door de trage kabinetsvorming blijven de gemeenten langer in onzekerheid over de groei of krimp van het Gemeentefonds. Nog steeds staat voor 2026 een forse krimp gepland.

Ook de herverdeling van het Gemeentefonds heeft voor Diemen grote negatieve gevolgen. Het nu geprognosticeerde nadeel is op basis van de informatie uit de Meicirculaire 2022 en bedraagt € 2,9 miljoen structureel. Het is nog niet duidelijk welke compensatie en ingroeiregeling het Rijk hier tegenover zet en wanneer de compensatieregeling vervalt.

Voor het structurele begrotingsevenwicht brengen de inflatie, de energiecrisis en de stijgende rente risico's met zich mee. De inflatie en de energieprijzen lijken enigszins te stabiliseren. De rente stijgt nog snel. In de planning- en controlproducten blijven wij u informeren over de ontwikkelingen. In de kadernota geven we aan welke uitgangspunten we voor 2025 en verder aanhouden. In 2023 zijn vooral de energieprijzen hoog. Bovendien heeft er in 2023 een afrekening over 2022 plaatsgevonden.

Kengetallen

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij in het jaarverslag 2023 ook de volgende vijf kengetallen verplicht opnemen in de paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte en
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht, zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Kengetallen	Norm	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
1. Netto Schuldquote	<100%: groen >130%: rood	36%	67%	26%
2. Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<70%: groen >100%: rood	37%	66%	27%
3. Solvabiliteitsrisico	>50%: groen <30%: rood	34%	24%	38%
4. Grondexploitatie	N.v.t.	-16%	-17%	-14%
5. Structurele exploitatieruimte	>0,6%: groen <0%: rood	7,04%	1,06%	6,81%
6. Belastingcapaciteit	Landelijk gemiddelde 100%	105%	103%	103%

In bovengenoemde tabel valt op dat de solvabiliteitsratio 'oranje' gekleurd is. Oorzaak hiervan is de hoge leningenportefeuille van de gemeente. Deze is destijds ontstaan bij de bodemsanering van grondexploitatie Plantage De Sniep. De afgelopen jaren is de leningenportefeuille van € 85 miljoen in 2015 teruggebracht tot € 37 miljoen eind 2021. Nieuwe ambities vergen investeringen en daarmee zal de leningenportefeuille is de leningenportefeuille toegenomen tot € 49,5 miljoen.

Alternatief is de norm bij te stellen. Nu sluiten we aan bij de normering van de VNG. De raad kan besluiten een afwijkende norm te hanteren. Advies is dit niet te doen zodat inzichtelijk blijft dat we aan de hoge kant zitten qua solvabiliteitsratio.

1+2. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een beeld van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven.